

St. prp. nr. 53. (1969—70)

Om samtykke til godkjenning av en overenskomst mellom Norge og Trinidad og Tobago til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og til fremme av internasjonal næringsvirksomhet og kapitalanbringelse, undertegnet i Port of Spain den 29. oktober 1969.

Tilrødding fra Utenriksdepartementet av 9. januar 1970, godkjent ved kongelig resolusjon samme dag.

(Foredratt av utenriksminister John Lyng.)

Sammendrag:

Skatteavtalen av 2. mai 1951 mellom Norge og Storbritannia, som ved noteveksling av 18. mai 1955 ble utvidet til å omfatte Trinidad og Tobago, ble 30. juni 1965 oppsagt av Trinidad og Tobago med virkning fra 1. januar 1966.

Etter forutgående forhandlinger i Oslo ble det den 29. oktober 1969 undertegnet en overenskomst mellom Norge og Trinidad og Tobago til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og til fremme av internasjonal næringsvirksomhet og kapitalanbringelse.

Overenskomsten følger i store trekk det samme mønster som de øvrige skatteavtaler som Norge har inngått i de senere år.

Ved noteveksling av 18. mai 1955 mellom Norge og Storbritannia ble den norsk-britiske skatteavtale av 2. mai 1951 utvidet til bl. a. å omfatte Trinidad og Tobago. Trinidad og Tobago ble selvstendig i 1962. Ved en note av 30. juni 1965 til den norske ambassade i Washington D.C. ble den nevnte skatteavtale oppsagt av Trinidad og Tobago med virkning fra og med 1. januar 1966. Det het i noten at Trinidad og Tobago gjerne ville innlede forhandlinger med Norge om inngåelse av en ny skatteavtale. Slike forhandlinger ble holdt i Oslo 27. oktober 1966 og i tiden 12.—15. juni 1968.

Den norske delegasjon, som var oppnevnt av Utenriksdepartementet, besto av ekspedisjons-

sjef A. Scheel, delegasjonens formann, og byråsjef Stener A. Hanson, begge Finansdepartementet. Under de første forhandlinger i 1966 deltok også konsulent Tove Friis-Petersen, Finansdepartementet.

Forhandlingene ledet til enighet om et utkast til overenskomst om unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og til fremme av internasjonal næringsvirksomhet og kapitalanbringelse. Overenskomsten ble undertegnet i Port of Spain den 29. oktober 1969. Norsk undertegning ble besluttet ved Kronprinsregentens resolusjon av 9. mai 1969, og ble foretatt av ulønnet generalkonsul Olav Thorsen, Port of Spain.

Overenskomsten er avfattet på engelsk. Den engelske tekst samt en oversettelse til norsk følger som trykt vedlegg til denne proposisjon.

Overenskomsten følger i store trekk det samme mønster som de øvrige skatteavtaler som Norge har inngått. I de senere år har disse overenskomster vært basert på det mønsterutkast som er utarbeidet av Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD). Den foreliggende overenskomst inneholder imidlertid flere viktige avvikelser fra OECD's mønster. Avvikelsene skyldes dels ønsket om å løse enkelte fortolkningsproblemer som har oppstått, dels særegenheter i de to lands skattelovgivning. OECD-utkastet som er utarbeidet som mønster for skatteavtaler mellom OECD's høyt industrialiserte medlemsstater, er for øvrig

Om samtykke til godkjenning av en overenskomst mellom Norge og Trinidad og Tobago til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse.

ikke på alle punkter anvendelig som grunnlag for skatteavtaler med utviklingsland.

Avtalen er inndelt i 6 kapitler med i alt 26 artikler.

Kapittel I inneholder bestemmelser om overenskomstens saklige anvendelsesområde (artiklene 1—2).

Overenskomsten omfatter bare inntekts-skatte.

Kapittel II inneholder bestemmelser om overenskomstens stedlige anvendelsesområde, samt definisjoner av forskjellige uttrykk som er brukt i overenskomsten (artiklene 3—5).

Det følger av artikkel 3, pkt. (1), (b), at overenskomsten ikke skal få anvendelse for Svalbard, Jan Mayen og de norske besittelser utenfor Europa.

Etter vedtagelsen av den norske lovgivning om kontinentalsokkelen inneholder skatteavtaler som Norge har inngått med andre stater i alminnelighet bestemmelser om at avtalen skal gjelde for den norske del av kontinentalsokkelen, for såvidt angår utforskning og utnyttelse av naturforekomster på sokkelen. En slik bestemmelse er inntatt i overenskomstens artikkel 3, pkt. (1), (a).

De øvrige alminnelige definisjoner i artikkel 3 følger stort sett OECD-mønsteret. Artikkel 3, pkt. (1), (h), inneholder en definisjon av «internasjonal fart» som presiserer en forståelse som allerede tidligere er lagt til grunn når det gjelder beskatningen av skipsfart og luftfart.

Artikkel 4 avviker ikke nevneverdig fra den tilsvarende artikkel i OECD-mønsteret. Denne bestemmelse inneholder regler om hvorledes det skal forholdes når en fysisk eller juridisk person etter intern lovgivning i de to stater anses for å være bosatt (hjemmehørende) både i Norge og i Trinidad og Tobago.

Definisjonen i artikkel 5 av uttrykket «fast driftssted» er viktig fordi den danner rammen for skattlegging etter artikkel 7 av fortjeneste ved industri eller handel, som en person bosatt i den ene stat oppebærer ved virksomhet i den annen stat.

Artikkel 5 inneholder for øvrig forskjellige avvikelser i forhold til OECD-mønsteret.

Kapittel III inneholder bestemmelser som har til formål å forhindre dobbeltbeskatning av inntekt, d.v.s. at en skattyter blir skattlagt i begge stater av samme inntekt (artiklene 6—19). Disse bestemmelser inneholder derfor detaljerte regler som for de forskjellige inntektsarter blir avgjørende for om beskatningsretten skal tilfalle den stat hvor den skattepliktige er bosatt eller den av statene hvor vedkommende inntekt har sin kilde.

Artikkel 6 fastsetter at inntekt av fast eiendom kan skattlegges i den stat hvor eien-

dommen ligger (kildestaten) og tilsvarer OECD-mønsteret, bortsett fra pkt. (4). Dette punkt er tatt med for å sikre at en person bosatt i Trinidad og Tobago som eier fast eiendom i Norge får fullt fradrag ved ligningen her for gjeldsrenter knyttet til eiendommen, d.v.s. uten hinder av begrensningen etter skattelovene av 1911 § 45 (§ 39), begges 5. ledd.

Artikkel 7 gir regler om skattlegging av inntekt av næringsvirksomhet som et foretagende i den ene stat utøver i den annen stat. Slik virksomhet kan bare inntektsbeskattes i den annen stat hvis den utøves gjennom et fast driftssted der. De nærmere definisjoner av hva som forstås ved et fast driftssted, er som nevnt tatt inn i artikkel 5.

Artikkel 7 inneholder for øvrig hovedprinsippene for selve ansettelsen av inntekten fra det faste driftssted. Bortsett fra enkelte redaksjonelle endringer, er artikkelen lik den tilsvarende bestemmelse i OECD-mønsteret.

I samme forbindelse er det grunn til å nevne særregelen i artikkel 10, pkt. (6). Denne går ut på at et norsk selskap som driver forretningsvirksomhet i Trinidad og Tobago gjennom et fast driftssted der, er pålagt en kildeskatt i tillegg til den skatt som oppkreves i Trinidad og Tobago av det overskudd som kan tilskrives driftsstedet. Denne kildeskatt gjelder beløp som overføres fra det faste driftssted til selskapet i Norge og er begrenset til 10 % av de overførte beløp. Hensikten med denne bestemmelse er å stimulere selskapet til å re-investere overskuddet i Trinidad og Tobago. En lignende regel finnes i den norsk-brasilianske skatteavtale av 20. oktober 1967.

Artikkel 8 har regler om beskatning av inntekter ved internasjonal skipsfarts- og luftfartsvirksomhet, og tillegger den stat beskatningsretten hvor den som driver virksomheten er bosatt (hjemmehørende). Den tilsvarende bestemmelse i OECD-mønsteret tillegger den stat hvor foretagendets virkelige ledelse har sitt sete beskatningsretten.

Artikkel 8, pkt. (3) har en regel om fordeling av beskatningsretten når foretagendet blir drevet av et interessentskap med deltagere fra begge stater. Hver av statene skal i dette tilfelle begrense sin beskatningsrett til den interessent (eventuelt de interessenter) som er bosatt eller hjemmehørende i denne stat og i forhold til de nevnte interessenters andel i foretagendet.

Artikkel 9 omhandler beskatningen av foretagender som har fast tilknytning til hverandre, d.v.s. moderselskaper og datterselskaper samt selskaper under felles kontroll og ledelse, og svarer helt til OECD's artikkel 9.

Som så ofte er tilfelle når det gjelder skatteavtaler mellom en industrialisert stat og et ut-

Om samtykke til godkjenning av en overenskomst mellom Norge og Trinidad og Tobago til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse.

viklingsland, forekommer de mest markante avvikelser fra OECD-mønsteret i bestemmelsene i artiklene 10, 11 og 12 om beskatningen av henholdsvis dividender, renter og royalties. Disse avvikelser er motivert ved at utviklingsland regner med at det har liten eller ingen anledning til å investere midler i den industrialiserte stat og derfor i alminnelighet vil forbeholde seg en høyere beskatning ved kilden av kapitalinvesteringer som den industrialiserte stat foretar i utviklingslandet enn forutsatt i OECD-mønsteret. Undertiden forbeholder den sistnevnte stat seg en eksklusiv rett til å skattlegge disse inntekter.

Etter OECD-mønsteret kan dividender skattlegges både i den stat hvor aksjonæren er bosatt og i den stat hvor det utdelende selskap er hjemmehørende. Skatten i den sistnevnte stat er begrenset til 15 % og til 5 % når aksjonæren eier minst 25 % av aksjekapitalen i det utdelende selskap. Tilsvarende bestemmelser er fastsatt i artikkel 10, pkt. (1) og (2) i overenskomsten med Trinidad og Tobago. Skattesatsene i kildestaten er dog forhøyet til henholdsvis 20 % og 10 %.

For å unngå norsk kjedebeskatning av dividender som utdeles av et selskap i Trinidad og Tobago til et norsk selskap, inneholder artikkelens pkt. (3) en regel om at det i slike tilfelle skal forholdes som om begge selskaper hørte hjemme i Norge. Etter gjeldende norske regler er dividender som utdeles av et innenlandsk selskap til et annet norsk selskap, fritatt for beskatning på det mottagende selskaps hånd. Hvis denne regel skulle bli endret med hjemmel i den nye lov av 19. juni 1969 om endringer av de interne regler om skattlegging av aksjeselskaper og aksjonærer, bør det kunne bli spørsmål om å la dividender som et norsk selskap mottar fra et selskap i Trinidad og Tobago, bli undergitt de samme regler som måtte bli fastsatt for norske dividender.

Særregelen i artikkelens pkt. (6) om kilde-skatt av inntekt fra et fast driftssted som overføres fra Trinidad og Tobago til vedkommende norske selskap, er allerede nevnt under bemerkningene til artikkel 7 foran.

Også renter kan etter OECD-mønsteret skattlegges både i den stat hvor mottageren er bosatt og i kildestaten. Skatten i den sistnevnte stat er begrenset til 10 %. Det er fastsatt tilsvarende regler i artikkel 11, pkt. (1) og (2) i overenskomsten med Trinidad og Tobago, dog således at skatten i kildestaten er satt til 15 %.

Bestemmelsen i pkt. 3 innebærer imidlertid at renter som skriver seg fra Trinidad og Tobago vil kunne fritas for beskatning i Norge når det i hvert enkelt tilfelle blir oppnådd enig-

het om det ved avtale mellom de kompetente myndigheter i begge stater.

Artikkel 12 omhandler beskatning av royalties. Regelen i OECD-utkastet går ut på at disse inntekter er forbeholdt den stat til beskatning hvor den som oppbeholder inntektene er bosatt. Flere av OECD's medlemsland har imidlertid tatt reservasjon med hensyn til denne bestemmelse. De norske avtaler med Canada, Japan og Spania inneholder således regler om kildebeskatning av royalties med en sats som varierer fra 5 % til 15 % i den enkelte avtale. Også avtalene med Danmark, Finland, Sverige og Østerrike har regler om kildebeskatning av royalties når det består et særlig økonomisk forhold mellom betaleren og mottageren av disse inntekter. Sett på denne bakgrunn er det derfor lite å bemerke til regelen i artikkel 12, pkt. (2), om at kildestaten kan oppkreve en skatt av royalties begrenset til 15 %. Royalties for opphavsrettigheter på det litterære og kunstneriske område er som hovedregel unntatt fra slik kildebeskatning etter artikkelens pkt. (4).

Artikkel 13 i overenskomsten inneholder en bestemmelse om beskatning av vederlag for tjenester av «administrativ eller annen personlig, yrkesmessig og teknisk karakter». Slik godtgjørelse kan skattlegges i den stat hvor den person som oppbeholder inntekten er bosatt. Den stat hvor godtgjørelsen skrives seg fra (kildestaten) er imidlertid også tillagt en beskatningsrett. Denne er begrenset til 5 %. En tilsvarende regel finnes ikke i OECD-avtalen og heller ikke i de skatteavtaler som Norge har sluttet med andre stater.

Artikkel 14 gjelder beskatningen av lønsmottagere. Det er fastsatt i artikkelens pkt. (1) at beskatningsretten tilkommer den stat hvor lønsmottageren er bosatt, med mindre arbeidet er utført i den annen stat. I så fall har denne stat beskatningsretten. Denne regel er overensstemmende med den tilsvarende OECD-bestemmelse.

I artikkelens pkt. (3) er det fastsatt at lønn som utbetales til sjømenn og flymannskaper i internasjonal fart kan skattlegges i den stat hvor rederiet eller luftfartsforetagendet er hjemmehørende, mens OECD-mønsteret lar stedet for den virkelige ledelse være bestemmende for hvilken stat som skal ha beskatningsretten.

Artikkel 15 omhandler inntekt ved fri yrkesutøvelse, og går ut på at slik inntekt kan skattlegges i kildestaten, uansett om vedkommende yrkesutøver opprettholder noen fast forretningsinnretning der som inntekten kan henføres til.

OECD-mønsteret tillegger den stat som utreder lønn og pensjon vedrørende offentlig tjeneste en eksklusiv beskatningsrett. Over-

Om samtykke til godkjenning av en overenskomst mellom Norge og Trinidad og Tobago til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse.

enskomstens artikkel 16, punktene (1) og (2) har fått en noe avvikende utforming. Den stat som betaler offentlig lønn til en tjenestemann som er fast bosatt i den annen stat, har nemlig bare beskatningsretten såfremt bo-settelsen utelukkende tar sikte på å utøve offentlige funksjoner for den førstnevnte stat. Videre er beskatningsretten for den stat som utreder en offentlig pensjon begrenset til pensjoner som utbetales i anledning av tjenester som er ytet denne stats regjering (Government) under utøvelse av offentlige funksjoner.

Artikkel 17 omhandler pensjoner og livrenter og fastsetter at disse inntekter bare kan skattlegges i den stat hvor den som mottar dem er bosatt. OECD-mønsteret har en tilsvarende bestemmelse for pensjoner.

Studenter og lærlinger er omhandlet i artikkel 18. Bestemmelsen avviker fra OECD-mønsteret ved at skattefriheten i den stat hvor studiene eller utdannelsen skjer, er utvidet til å omfatte lønnsinntekter og andre inntekter i denne stat når de utgjør beløp som er nødvendige for vedkommendes underhold og utdanning. En tilsvarende bestemmelse er fastsatt i de fleste skatteavtaler som Norge tidligere har sluttet med utviklingsland og også i avtaler med enkelte andre stater.

Med sikte på å fremme det kulturelle samkvem inneholder artikkel 19 en regel om begrenset skattefrihet for professorer og andre lærere i den stat hvor undervisning midlertidig utføres.

Kapittel IV (artikkel 20) har bestemmelser om fremgangsmåten ved forebyggelse av dobbeltbeskatning.

Mens Trinidad og Tobago anvender den såkalte «credit»-metode, jfr. artikkelens pkt. (1), (a), er det fastsatt i pkt. (2) at Norge skal anvende fordelingsystemet. Dette innebærer at inntekt som Trinidad og Tobago etter overenskomsten har rett til å skattlegge, skal holdes utenfor beskatningen i Norge. Det kan dog bestemmes at det ved skatteberegningen skal anvendes samme skattesats som om vedkommende inntekt ikke hadde vært unntatt, jfr. pkt. (2), (a), siste setning.

Det gjelder en unntagelse fra fordelings-systemet for dividener, renter, royalties og administrasjonsgodtgjørelser. Disse inntekter kan etter reglene i artiklene 10, 11, 12 og 13 skattlegges i begge stater — både i den stat hvor inntektsmottageren er bosatt og i den stat som disse inntekter skrives seg fra (kilde-staten). I siste tilfelle er skatten begrenset til bestemte satser. Dobbeltbeskatning unngås ved at det i henhold til regelen i artikkel 20, pkt. (2), (b), og (3) blir gitt et nærmere bestemt fradrag i den skatt som utlignes for den kilde-

skatt som er pålagt disse inntekter i Trinidad og Tobago.

Lovgivningen i Trinidad og Tobago inneholder forskjellige regler som medfører skattefritagelse eller skattelettelse med sikte på å stimulere utbygning av bestemte industrigrener m. v. Disse lovbestemmelser ville ikke nå sitt mål hvis de førte til en tilsvarende høyere beskatning i den stat hvor det foretagende hører hjemme som har investert kapital i slik industri. Regelen i artikkelens pkt. (4) tar sikte på at Norge skal gi fradrag i skatt av inntekter som skrives seg fra Trinidad og Tobago og «som skulle vært betalt som skatt i Trinidad og Tobago, hvis det ikke var innrømmet en fritagelse eller nedsettelse av skatten». Tilsvarende bestemmelser er fastsatt i de fleste skatteavtaler som Norge har sluttet med utviklingsland.

Kapittel V inneholder enkelte særlige bestemmelser (artiklene 21—24).

Artikkel 21 har regler om ikke-diskriminering, artikkel 22 om samråd, artikkel 23 om utveksling av opplysninger og artikkel 24 om territorial utvidelse av skatteavtalen. Bestemmelsene er stort sett utformet på grunnlag av OECD's mønster.

Kapittel VI inneholder sluttbestemmelsene (artiklene 25 og 26).

Bestemmelsen i artikkel 25, pkt. (1) går ut på at avtalen skal tre i kraft når de to stater på diplomatisk vei «har underrettet hverandre om at alle rettslige krav og regler er oppfylt med hensyn til å gi overenskomsten virkning». Når dette er skjedd, vil avtalen få virkning for inntekter fra og med 1. januar 1966, samtidig med at den tidligere avtale trådte ut av kraft.

Avtalen kan etter artikkel 26 først oppsies etter året 1974 med minst 6 måneders skriftlig varsel.

Spørsmålet om godkjenning av overenskomsten er blitt forelagt for Finansdepartementet, som har anbefalt at den godkjennes.

Utenriksdepartementet slutter seg til Finansdepartementets standpunkt.

Utenriksdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt utkast til proposisjon til Stortinget om samtykke til at Norge godkjenner en overenskomst mellom Norge og Trinidad og Tobago til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og til fremme av internasjonal næringsvirksomhet og kapitalanbringelse, undertegnet i Port of Spain den 29. oktober 1969.

Om samtykke til godkjenning av en overenskomst mellom Norge og Trinidad og Tobago til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse.

Vi OLAV, Norges Konge,

gjør vitterlig:

Stortinget blir innbudt til å fatte vedtak om samtykke til at Norge godkjenner en overenskomst mellom Norge og Trinidad og Tobago til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og til fremme av internasjonal næringsvirksomhet og kapitalanbringelse, undertegnet i Port of Spain den 29. oktober 1969. Tilråding fra Utenriksdepartementet ligger ved i avtrykk.

Gitt på Oslo slott 9. januar 1970.

Under Vår hånd og rikets segl

OLAV
(L. S.)

Per Borten

Finn Midtskaug